

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBOS MARIJAMPOLĖS KALĖJIMĄ¹

2023-03-07 Nr. 4D-2022/1-1459
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2022 m. gruodžio 27 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos Marijampolės kalėjimo¹ (toliau – Marijampolės kalėjimas) pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai nepateikus atsakymo į Pareiškėjo kreipimąsi (toliau – Skundas).

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodoma:

2.1. „2022-10-21 su prašymu, registruotu 2022.10.24 Nr. 2G-3089 kreipiausi į Marijampolės pataisos namų administraciją, dėl suteikimo (leidimo) dirbti už pataisos įstaigos teritorijos ribų.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „2022.12.19 [Pareiškėjo Skundo surašymo data] atsakymas į prašymą dar negautas, tuom pažeidžiant viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostatas.“

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2022 m. gruodžio 29 d. raštu Nr. 4D-2022/1-1459/3D-2787 kreipėsi į Marijampolės kalėjimą prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

Marijampolės kalėjimas 2023 m. sausio 12 d. atsakymu Nr. 1S-305 Seimo kontrolierę informavo, kad:

Pareiškėjas kreipėsi su 2022-10-21 (reg. 2022-10-24 Nr. 2G-3089) prašymu į Marijampolės kalėjimo administraciją dėl leidimo įsidarbinti už įstaigos ribų. Į jo prašymą 2022-12-19 buvo pateiktas atsakymas Nr. 2S-2419.

Prie rašto pridedamas Pareiškėjo 2022-10-21 prašymas, gautas ir užregistruotas Marijampolės kalėjime 2022-10-24 reg. Nr. 2G-3089; Marijampolės kalėjimo 2022-12-19 atsakymas Nr. 2S-2419 Pareiškėjui.

---

¹ Dabartinis Lietuvos kalėjimų tarnybos Marijampolės kalėjimas iki 2023-01-01 buvo vadinamas Marijampolės pataisos namais. Skundas pateiktas iki 2023-01-01, tačiau pažymos tekste vartojamas dabartinis institucijos pavadinimas, Skundo citatose tekstas (taip pat ir pavadinimai) nekoreguojamas.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...]; 8) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...]“.

10 straipsnis – „4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

6. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės):

45 punktas – „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.“

Lietuvos Respublikos teismų praktika

7. Vyriausiasis administracinis teismas (toliau ir – LVAT) yra pažymėjęs:

7.1. „[...] termino administracinei paslaugai atlikti nesilaikymas nėra suderinami su įstatymų viršenybės, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo bei gero administravimo principais (šiuo aspektu žr. 2013 m. gruodžio 11 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A₅₂₅-2648/2013)“;

7.2. „[...] procedūriniai terminai sprendimo priėmimui yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg ilgai užtęsiamas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją (žr. 2013 m. spalio 8 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A₆₀₂-1189/2013).“

Tyrimo išvados

8. Pareiškėjas 2022-10-24 kreipėsi į Marijampolės kalėjimą su prašymu įsidarbinti. Tačiau iki 2022-12-19 (Skundo surašymo dienos) atsakymo iš Marijampolės kalėjimo administracijos nesulaukė.

9. Nagrinėdama pareiškėjų skundus, Lietuvos kalėjimų tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje privalo laikytis ir viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų; jų priimami sprendimai turi būti grįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jų turinį. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys (šios pažymos 5, 6 punktai).

10. Iš Skundo tyrimo metu surinktų duomenų nustatyta, kad Marijampolės kalėjime 2022-10-24 buvo gautas Pareiškėjo prašymas, reg. Nr.2G-3089, kuriame Pareiškėjas prašo pristatyti jo dokumentus Patariamajai komisijai dėl teisės suteikimo dirbti be sargybos. Į Pareiškėjo prašymą Marijampolės kalėjimo administracija pateikė atsakymą 2022-12-19 Nr. Nr. 2S-2419, kuriame nurodyta, kad Pareiškėjo prašymas nebus tenkinamas. Pateiktame atsakyme išsamiai paaiškintos sąlygos ir teisinis reglamentavimas dėl teisės be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, paaiškinta, kad 2022-11-30 Pareiškėjo dokumentai buvo pateikti Patariamajai komisijai, kuri priėmė sprendimą nesiūlyti suteikti teisę vykti be sargybos ar palydos, nurodyta ir rašto apskundimo tvarka.

11. Pažymėtina, kad procedūriniai terminai sprendimo priėmimui yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg ilgai užtęsiamas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją. Termino administracinei paslaugai atlikti nesilaikymas nėra suderinamas su įstatymų viršenybės, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo bei gero administravimo principais (šios pažymos 7 punktas).

Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į tai, kad, jeigu dėl objektyvių priežasčių Marijampolės kalėjimo administracija negalėjo išnagrinėti Pareiškėjo prašymo ir pateikti atsakymo laiku, per VAĮ nustatytą terminą, ji, remdamasi VAĮ 10 straipsniu, privalėjo pratęsti terminą ne ilgiau 10 darbo dienų ir apie tai informuoti Pareiškėją. Tačiau Marijampolės kalėjimo administracija sprendimo pratęsti Pareiškėjo prašymo nagrinėjimo terminą nepriėmė ir neinformavo Pareiškėjo apie tai, atsakymą pateikė praleidusi VAĮ nustatytą 20 darbo dienų terminą.

Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad skundas dėl Marijampolės kalėjimo administracijos veiksmų (neveikimo) netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimąsi, nepateikiant atsakymo per VAĮ nustatytą terminą, yra pagrįstas.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos Marijampolės kalėjimo pareigūnų veiksmų (neveikimo), nepateikiant atsakymo per teisės aktuose nustatytą terminą, **pripažinti pagrįstu.**

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui Virginijui Kulikauskui** rekomenduoja: imtis priemonių, kad ateityje nagrinėjant pareiškėjų skundus būtų laikomasi teisės aktuose numatytų prašymų ir skundų nagrinėjimo terminų, o dėl objektyvių priežasčių priėmus sprendimą pratęsti skundo nagrinėjimą, apie tai būtų informuojami pareiškėjai.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė